

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22bdAMES012/22
Názov predmetu	žurnalistické žánre
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. PhDr. Hana Pravdová, PhD. (prednášajúci), Mgr. Monika Prostináková Hossová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie je udelené na základe splnenia nasledujúcich podmienok:

1. Vyžaduje sa aktívna účasť a vypracovávanie stanovených priebežných zadaní (hodnotené najviac 40 bodmi). Vypracovanie zadaní je podmienkou pripustenia študenta k písomnej skúške.
2. Úspešné absolvovanie vedomostného testu (hodnotené najviac 60 bodmi). V záujme úspešného absolvovania predmetu musí študent získať v rámci vedomostného testu minimálne 56 % bodov.

Študent teda môže celkovo získať max. 100 bodov. Záverečná hodnotiacia stupnica (v percentách):

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami < 92-100 % > ,

B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami < 83-91 % > ,

C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky < 74-82 % > ,

D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby < 65-73 % > ,

E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám < 56-64 % > ,

FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta < 0-55 % > .

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe. Povoľené sú maximálne 2 absencie (t. j. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade väčšieho počtu absencií (3 – 4 absencie) je potrebné predložiť kópiu lekárskej dokumentácie, ktorá svedčí o závažnejšej povahe zdravotných problémov študenta, alebo iný dokument obsahujúci relevantné dôvody neúčasti poslucháča na prednáškach. Jednotlivé prípady budú posudzované individuálne, s prihliadnutím na okolnosti. V prípade schváleného individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na prednáškach (pozri Študijný poriadok UCM, §13) a splnenie vyššie stanovených podmienok absolvovania predmetu. Všetky uvedené podmienky absolvovania predmetu musia spĺňať požadovanú kvalitu a byť odovzdané v stanovených termínoch.

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:

- poznatky o histórii žurnalistiky, vývinových procesoch žurnalistických žánrov, vrátane informácií o základných pojmoch, definičných rámcoch a kategóriách v danej problematike,
- vedomosti v problematike jazykových štýlov (vlastnosti, využívané jazykové prostriedky)
- poznatky o slohových postupoch (charakteristika, uplatnenie v jednotlivých útvaroch),

- informácie o spravodajstve a publicistike, spravodajských a publicistických žánroch,
- schopnosť analyzovať text z hľadiska uplatňovania jednotlivých jazykových štýlov, slohových postupov a žurnalistických žánrov,
- schopnosť identifikovať uplatnenie a výskyt žánrov v periodickej tlači,
- schopnosť samostatne tvoriť novinárske texty v závislosti od stanoveného žánru (spravodajské i publicistické žánre).

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do štúdia žurnalistických žánrov. Exkurz do vývoja žurnalistických žánrov, základné pojmy, definičné rámce, kategórie.
2. Vývinové procesy žánrov, definície, vzorce, žánrová dominantá, žánrové kvalifikátory a výrazové kategórie.
3. Štýl, štýlotvorný proces, štýlotvorné činitele, exkurz do vývoja a klasifikácia štýlov, vlastnosti, jazykové prostriedky, žánre jednotlivých štýlov: administratívneho, náučného, esejistického, umeleckého, rečníckeho. Publicistický štýl, exkurz do vývoja, vlastnosti, jazykové prostriedky, žánrové skupiny, druhy.
4. Slohové postupy - základné modely, princípy aplikácie slohových postupov v jednotlivých žánrových druhoch.
5. Spravodajstvo, spravodajské žánre v periodickej tlači, vlastnosti, kompozícia, lexika: krátka správa, rozšírená správa, referujúca správa, dialogizovaná správa, beletrizovaná správa, tvorba spravodajských tituliek. Agentúrne spravodajstvo.
6. Publicistické žánre v periodickej tlači, členenie žánrových skupín, druhov, metódy logickej analýzy, publicistické titulky.
7. Publicistika racionálneho typu v periodickej tlači (analytické žánre): vlastnosti, kompozícia, lexika. Úvodník, poznámka, komentár, recenzia, rozbor, publicistické interview, redakčná beseda, polemika.
8. Publicistika emocionálneho typu v periodickej tlači (beletristické žánre): vlastnosti, kompozícia, lexika. Fejtón, glosa, stĺpček, kurzíva, enterfilet, reportáž, črta, causerie, esej.
9. Webová žurnalistika a žurnalistika na internete: vlastnosti a špecifiká onlinovej žurnalistiky, uplatňované žurnalistické žánre, spôsoby publikovania na internete.

Odporúčaná literatúra

- Benková, Z., Greguš, Ľ., Kubíková, K., & Mičová, S. (2018): Vývoj a inovácie v súčasnej praxi onlinového novinárstva. FMK UCM.
- Bučková, Z., & Rusňáková, L. (2017): Publicistika v periodickej tlači. Žurnalistické žánre. FMK UCM.
- Kačincová Predmerská, A. (2017): Žurnalistické žánre: Spravodajstvo v periodickej tlači. FMK UCM
- Pravdová, H., Radošinská, J., & Višňovský, J. (2017): Koncepty a prakticky multiplatformovej žurnalistiky. FMK UCM.
- Prostináková Hossová, M., & Janiga, I. (2022): Framing of events and elements of tabloidization in the political report of Slovak online newspapers.
- In Prostináková Hossová, M., Graca, M., & Solík, M.: Marketing Identity. Metaverse is the new Universe : Conference Proceedings from the International Scientific Conference (pp. 301-312). FMK UCM.
- Švecová, M. (2017): Žurnalistické žánre: Webová žurnalistika. FMK UCM.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský